

(Fortsættelse 79):

RÅKOST OG ÅNDELIG 'FØDE'

Sommerferien 1948 tilbragte jeg hjemme, idet jeg dog tog på cykelture ud til Charlottenlund Strand og gik i vandet, lige som jeg lejlighedsvis gik i Østerbro Svømmehal, især for at blive vasket over hele kroppen og gå i enten tørluftsbad eller varmluftsbad (sauna). På den tid var jeg begyndt at spise ymer med hvedekimsdrys til dessert. Mit daglige aftensmåltid var som altid i disse år råkostsalat bestående af revne gulerødder og reven persillerod, samt kogte kartofler og i reglen Hindhedebrød til. Sidstnævnte købte jeg fortsat hos Reinhardt van Hauen ude på Gl. Kongevej, lige som jeg fortsat købte Nutana-margarine hos Sana-butikken ovre i Baldersgade på det ydre Nørrebro.

Det hændte jævnligt, at jeg på mine cykelture ud til Gl. Kongevej, gjorde en afstikker til Melchior Andersens Boghandel på Falkoner Allé, og her fik jeg en dag øje på nogle engelsksprogede bøger om Yoga af Paul Brunton, der jo også var forfatter af "A Search in Secret India", som Ivar Gudme havde oversat til dansk med titlen "Bag Indiens lukkede Døre", og som havde gjort et uudsletteligt indtryk på mig, da jeg læste den i efteråret 1945. På det tidspunkt var ingen andre af Bruntons bøger endnu oversat til dansk, men hos Melchior Andersen havde man et enkelt eksemplar af en af disse på engelsk. Dens titel var "The Quest of the Overself", som i den en del år senere udkomne danske oversættelse kom til at hedde "Ad sindets ukendte veje". Bogen viste sig at være en fortsættelse af "The Secret Path", som jeg senere erhvervede, og som i den endnu senere danske oversættelse fik titlen "Den hemmelige vej". Sidstnævnte bog var Bruntons opus nr. 2, mens førstnævnte bog var hans opus nr. 6.

Det hører med til historien, at jeg ikke kunne engelsk, da jeg i 1948 købte de hidtil udkomne engelske udgaver af Paul Bruntons bøger. Årsagen til mine manglende engelskkundskaber var, at jeg jo havde gået i skole under besættelsen, og dengang havde de tyske besættelsesmyndigheder totalt forbudt undervisning i andre nyere fremmedsprog end tysk. Derfor var jeg henvist til fortrinsvis at benytte Gyldendals røde ordbøger på engelsk-dansk og dansk-engelsk, og det var med disse i hånden, at jeg stavede mig igennem og læste Bruntons bøger. Det skal tilføjes, at jeg kommer fra et arbejdsmiljø, hvor sprogkundskaberne var små og litteraturen indskrænkede sig til Familie Journalen og Morten Korchs samlede værker. Men alligevel lykkedes det mig at lære at læse og til en vis grad også tale engelsk.

HVAD ER JEG'ET?

I begge de nævnte bøger, der i øvrigt udkom med flere års mellemrum, redegør Brunton mere sagligt og uddybende for den spørge- og meditationsteknik, som han havde beskrevet i "Bag Indiens lukkede døre", og som han havde lært at kende hos Maharishien på Arunachala-bjerget i Sydindien. Det store udgangsspørgsmål var og er: "Hvad er jeg?", eller måske mere præcist: "Hvad er jeg'et?". Denne selvanalyse-teknik giver Brunton en god og virkningsfuld instruktion i, så at enhver blot nogenlunde begavet vil kunne benytte den til at opnå en dybere forståelse af forholdet mellem krop og sind, mellem sind og sjæl og mellem sjælen og jeg'et eller Overselvet, som Brunton har foretrukket at kalde den universelle faktor i dybet af vort inderste væsen, for ikke at det skal blive forvekslet med selvet eller personligheden. Begrebet 'Overselvet' må endelig ikke forveksles med det freudianske begreb 'overjeget'.

Det er en forudsætning for at kunne praktisere den nævnte selvanalyse med udbytte, at man først lærer at beherske den eller de teknikker, der sikrer den mentale ro og balance. Disse teknikker, som hidrører fra de oprindeligt indiske Hatha Yoga og Raja Yoga, omfatter fysiske øvelser, åndedrætsøvelser og koncentrationsøvelser. De fysiske øvelser kan opdeles i to hovedgrupper: 1. statiske øvelser, og 2. dynamiske øvelser. Ved begrebet statiske øvelser skal forstås, at man indtager en bestemt, foreskrevet fysisk stilling eller position, og forbliver i denne i kortere eller længere tid ad gangen, uden at foretage sig nogen form for bevægelse. Ved dynamiske øvelser skal forstås øvelser, hvorunder kroppen foretager forskellige foreskrevne bevægelser i et vist tidsrum. Denne særlige form for yoga kan sammenlignes med almindelig enkeltmandsgymnastik, og i den sidstnævnte er der for resten i de sidste mange år medtaget både statiske og dynamiske øvelser, der oprindeligt hidrører fra yogapraksis.

Et meget vigtigt element i al elementær yogapraksis er specielt åndedrætsøvelser, idet åndedrættet tillægges en afgørende indflydelse og betydning i både fysisk og mental træning. Det er en kendsgerning, at man ved hjælp af blandt andet et kontrolleret åndedræt, kan styrke sindets koncentrationsevne og derigennem få styr på sine tanker. Man kan så spørge, hvad det skal gøre godt for?

Det egentlige og oprindelige formål med den fysiske del af yogatræningen, er, kort fortalt, at opnå en så tilstrækkelig styrke i kroppen, at man er stand til uden besvær at kunne indtage og holde meditationsstillingen Lotusstillingen (Padmasana) i længere tid ad gangen. Og det egentlige og oprindelige formål med den mentale træning, er, ligeledes kort fortalt, at opnå evne til at holde sit sind eller bevidsthed så koncentreret om Jeget, at koncentrationen har

karakter af kontemplation, hvilket er et latinsk ord for selvfordybelse, i den hensigt, at opnå en total bevidsthedsmæssig 'isolation' af Jeget, på sanskrit kaldet Nirvikalpa Samadhi, som er det højst opnåelige trin i al yogatræning og som betyder enkelt-jegets (atmans) forening med det universelle jeg (Brahman). I henhold til yogateorien sker dette i praksis ved, at "Slangekraften" eller Kundalini-kraften hæver sig helt op til det øverste center, Sahasrara, i det finere, åndelige legemes hjerne. Sidstnævnte legeme og hjerne svarer dog stort set til og korresponderer desuden interaktivt med det fysiske legeme og hjernen.

ÅRETS STORE BEGIVENHED

Dette år, 1948, var der naturligvis igen det årlige Walt Disney Jule-Show i Metropol og repremiere 2. juledag på langtegnefilmen "Dumbo", som jeg har omtalt og beskrevet tidligere ovenfor. Og som sædvanligt indeholdt juleshowet 6 korte tegnefilm, hvoraf nogle i reglen var gengangere i den forstand, at de havde været vist ved et eller flere tidligere juleshows. Imidlertid er jeg kun i stand til at give titlerne på de 5 af filmene, som vist ved juletid 1948:

1. Tigerjagt (Tiger Trouble, 1945)
2. Jungleklovnen (Clown of the Jungle, 1947)
3. Vandrebillen (Bootle Beetle, 1947)
4. Storvasken (The Big Wash, 1947)
5. Posthunden (Mail Dog, 1947)
6. Titel ikke fundet eller husket af mig.

Tegnefilmene fra 1947 havde så vidt mig bekendt ikke været vist i juleshowet 1947, så disse var altså helt nye for både det øvrige publikum og mig. Det var alle sammen korte og mesterlige underholdningstegnefilm i topklassen, det vil sige, når de Disney-medarbejdere, der stod for filmenes produktion, var bedst.

Dette år fejrede vi julen hjemme hos mine forældre på stort set samme måde, som vi havde gjort alle de foregående år, nemlig ved at mine morforældre tilbragte juleaften hos os. Nyt var det dog, at Dennis nu levede sit eget liv og derfor ikke længere var med ved den lejlighed. Til gengæld så vi ham i reglen ved julefrokosten 1. juledag hjemme hos mine morforældre, hvor også en del af den øvrige familie var med. 2. juledag var en dag med afslapning og hygge, men for os børn betød denne dag oftest også en tur i biografen, for mit vedkommende i reglen til film, der havde premiere, hvis det ellers var lykkedes at skaffe sig en billet, for der var denne dag altid et stort run på byens biografer. Så nøjedes man med at se en af de film, der havde spillet i nogen tid i en af de biografer, som mine søskende og jeg ellers plejede at komme i. Jeg erindrer ikke og har heller ikke kunnet opspore, hvilken af de lange Disney-tegnefilm, der eventuelt havde premiere ved juletid 1948, så derfor husker jeg

heller ikke, om jeg var i Metropol ved den lejlighed, og heller ikke, hvilken biograf jeg givet fald besøgte denne dag.

Nytårsaften havde mine forældre og vi fire børn altid fejret hjemme hos os selv, og dette år var ingen undtagelse. Nogle gange var vi alene denne særlige aften og andre gange var mine morforældre og nogle af mors søskende på besøg. Aftenen blev som altid stort set fejret ret stilfærdigt og hyggeligt hos os, hvad enten vi kun var os selv eller vi havde de nævnte gæster. Det hændte dog, at enkelte af gæsterne fik et par våde genstande for meget, men aldrig, så at sammenkomsten endte i alvorlige uoverensstemmelser eller andre ubehageligheder.

Vi er nu nået frem til året 1949, som vil være det næstsidste år, der vil blive omtalt i denne serie af opslag.

STORE OG SMÅ BEGIVENHEDER

Uheld, ulykker og tragedier hører som bekendt med til dagens orden i denne knubbede verden, som tilværelsen udgør her på Moder Jord. Den 8. februar 1949 kunne nyhedsmedierne atter melde om en tragisk flyulykke, denne gang om, at passagerflyet "Torlak Viking" var styrtet ned i Øresund, hvor det sank med sin 5 mand store besætning og 23 passagerer, som alle omkom. Flyet blev først fundet og bjærget en måned senere, den 8. marts. Men ikke alle passagerer var dermed fundet, hvilket fremgår af en notits i Politiken for den 25. marts 1949 med følgende overskrift:

Endnu en passager fra "Torlak Viking"

Dykkeren fandt menneske halvt begravet i mudderet ved Pinhättan Formodningen om at endnu flere af de omkomne passagerer og besætningsmedlemmer fra "Torlak Viking" var at finde paa havbunden ved Pinhättan, hvor maskinen fløj i vandet, blev bekræftet ved en af dykkerundersøgelserne i gaar.

Ved middagstid opdagede Svitzers dykker Hessing et menneske liggende halvt begravet i mudderet. Det viste sig at være en af de forulykkede spanske passagerer, og Falck bragte den omkomne til Retsmedicinsk Institut. Man vil nu fortsætte eftersøgningen i de kommende dage ved Barsebäck, medens undersøgelserne omkring selve maskinens vrage ved Middelgrunden er indstillet indtil videre.

FORSVARSALLIANCEN NATO

Den 25. marts 1949 fandt der en betydningsfuld begivenhed sted, idet Danmark denne dato tiltrådte Den Nordatlantiske Traktat, også betegnet som Atlantpagten eller The North Atlantic Treaty Organization, forkortet til NATO.

Den begivenhed, som blev modtaget med utilfredshed og vrede af kommunister over hele verden, i Danmark inklusive, kunne dagbladet POLITIKEN den ovennævnte dato berette om på sin forside og under følgende overskrift:

Folketingets ja til pagten

119 stemte for Atlantpagten, 23 imod, een stemte ikke

119 sagde ja, 23 nej og 1 undlod at stemme, da folketinget i aftes tog stilling til Atlantpagten. De 119 var socialdemokrater, venstre, konservative samt retsstatsmanden Starcke. De 23 var de radikale, kommunisterne, 4 retsstatsmænd samt venstremanden Appel, og den ene tvivlende var Tholstrup fra retsforbundet. I dag begynder landstinget behandlingen af forslaget.

Man bedes her bemærke, at Dagbladet Politiken var gået over til at bruge den nye retskrivning, som var blevet indført 1948, og som bevirkede, at blandt andet kun person-, egen- og stednavne skulle staves med store forbogstaver. Desuden skulle skulde, vilde og kunde staves henholdsvis som skulle, kunne og ville, og aa skulle skrives med det såkaldte bolleå. Men i Dagbladet Politiken var man var endnu ikke gået over til at benytte det såkaldte bolleå i stedet for aa. Det korte af det lange er og var imidlertid, at Det danske Folketing og ligeledes Det danske Landsting havde indmeldt Danmark som medlem af forsvarsalliancen NATO.

Fra Danmarks side havde man under den socialdemokratisk ledede regering hidtil søgt at undgå blokpolitik i forsvars- og udenrigspolitikken, men eftersom man samtidigt indså, at neutralitetspolitik var alt for risikabel for et lille og forsvarsmæssigt svagt land som Danmark, havde man forgæves forsøgt sig med dannelsen og indgåelsen af et tættere samarbejde i form af en forsvarsunion mellem Danmark, Norge og Sverige. Med begivenhederne i februar 1948, da kommunisterne hensynsløst kuppede sig til magten i Tjekkoslovakiet, ændredes de valne socialdemokraters, regeringens og størstedelen af Folketingets holdning til blokpolitikken, som delte interessesfærerne op i en Vestblok og en Østblok. Da man den 4. april 1949 ved den daværende og upartiske udenrigsminister Gustav Rasmussen underskrev Atlantpagten i Washington, havde Danmark i realiteten én gang for alle tilsluttet sig Vestblokken, hvilket i praksis ville sige Vesteuropa og USA. Denne afgørelse skulle få afgørende forsvarspolitisk og udenrigspolitisk betydning for Danmark helt frem til og med nutiden (2013).

Politiken omtalte også Danmarks tilslutning til Atlantpagten eller NATO på sin side 2, 3 og 7, men havde selvfølgelig også flere andre nyheder og meget andet at fortælle om inde i bladet. Til den mere muntre afdeling hørte de faste rubrikker "At tænke sig" og Piet Heins små digte, også kaldet "Gruk", og

desuden vitstegningerne og tegneserierne. Til de førstnævnte hørte tegneren Bo Bojesens satiriske kommentarer til døgnets og årets begivenheder, og til de sidstnævnte hørte tegneren Ingvars hyggelige "Magasin Madsen" og terrierhunden "Tjavs", samt tekstforfatteren Olav Hast og tegneren Kai Engholms meget populære familieserie "Far til fire". Serien blev i 1950 filmatiseret i form af 8 film af ASA Film, med Alice O'Fredericks som instruktør, og hvori skuespillere som Ib Schønberg medvirkede som Far i to af filmene, medens Karl Stegger medvirkede som Far i seks af filmene. Peter Malbeg havde rollen som onkel Anders og Lille Per blev spillet af Ole Neumann. I nyere tid har ASA Film indtil 2012 produceret 6 Far til Fire-film med Niels Olsen som Far og Jess Ingerslev som Onkel Anders og Kasper Kesje som Lille Per.

MIT VALG AT FORTSÆTTE SOM FOTOGRAFELEV

Det var så vidt jeg husker en dag i foråret 1949, at tegneren og animatoren Børge Ring henvendte sig til Rie Nissen, for at forhøre sig om hun eventuelt ville give slip på Harry Rasmussen, for der var brug for ham som animator, forklarede han. Rie Nissen fortalte mig efterfølgende om telefonsamtalen: "De må indrømme," havde han sagt, "at mange kan blive gode fotografer, men jeg kan fortælle Dem, at kun få kan blive gode animatorer! Og De har en god animator gående hos Dem som elev!" – "Jo, jeg er da villig til at annullere hans kontrakt, hvis han selv vil det sådan!", svarede Rie Nissen og forhørte sig hos mig om jeg kunne tænke mig at blive animator hos firmaet Ring og Rønde. Men selv om tilbuddet var fristende, så var det min hensigt, at ville gøre min læretid som fotograf færdig, og derfor sagde jeg nej tak til tilbuddet. At jeg så ikke tog afgangsprøve som fotograf, er en anden sag.

Omtrent ved samme tid henvendte Børge Hamberg sig på vegne af Allan Johnsen, Dansk Farve- og Tegnefilm A/S, også til mig, idet man gerne ville have mig med som animator på det nystartede lange tegnefilmprojekt "Klods-Hans". Men også i dette tilfælde måtte jeg takke nej af den ovenfor anførte grund. Men jeg var noget i vildrede med mig selv, for jeg fornemmede i dybet af mit sind, at Børge Ring havde ret i, at mange kunne blive gode fotografer, men kun relativt få kunne blive supergode animatorer. Mit forbillede, hvad angik tegnefilm, så var og forblev Walt Disneys tegnefilm idealet for mig, og allerede dengang, da jeg var medarbejder på "Fyrtøjet", drømte jeg om, at det en skønne dag måske ville kunne lykkes for mig at opnå at blive lige så en god animator, som de bedste af Disneys animatorer. Det var selvfølgelig en næsten umulig drøm, dels fordi de af hans lange tegnefilm, der var blevet produceret indtil dette tidspunkt, var så fabelagtigt dygtigt lavet, både hvad angår disses tekniske og kunstneriske kvaliteter, og for det andet, hvad man måtte kunne forvente sig af de af hans lange tegnefilm, som både verden og vi endnu kunne

forvente at se fra "tegnefilmkongens" værksted. Og det viste sig faktisk ikke at være så lidt.

AMATØR-POETEN

Dette forår, hvor jeg bl.a. fantaserede om og også nedskrev synopsis til nogle påtænkte filmmanuskripter, fik jeg også en uimodståelig lyst til at skrive digte, hvilket jeg aldrig tidligere havde gjort. De digte, jeg skrev, var da heller ikke kunstværker, hverken hvad angår metrik eller indhold, men derimod udtryk for min daværende livssituation og grundlæggende sindsstemning. Her følger nogle eksempler på mine "digte":

Kærlighedserklæring – selvbekendelse

O, du min store kærlighed,
du, for hvem jeg gerne led og stred,
og om det med alverdens sorger ville hagle,
aldrig kunne svigte, du min elsk'te navle,
det visselig jeg ved.

Kærlighed

Den kærlighed, man skærme bør,
at ikke man den døder,
er den, der gavne gør,
så andre varmes ved dens gløder.

Perlen

Der er en perlelil'
så rig og fin
hvis du ser til
i hånden din.

Den perlelil' af flunk og skær
som er så hed
i hånden der
er kærlighed.

Du vender øjet bort
fordi du tror
at perlen fort [dvs. fortsat]
i hånden bor.
Men kærligheden vogtes må
at ej det sker
den ende få

som her:

Den perlelil du ejed før
og mente her
var sart og skør
og findes ikke mer.

Naturbetragtning

Naturens komster,
de vidunderdejlig' blomster,
kommer frem –
går snart i gem.

Drømme

Drømmes kontrafej i forårsluft
minder mig om golde ønskers leg
minder mig om hjertets hede banken
og om ensom, målløs vanken.

Gyldne lænker

Gyldne lænker:
Tomme ønskers rus,
hede drømmes sus,
vilde tankers brus:
Gyldne lænker.

Himmel og helvede

Menneske, himmel og helved' er kun i dig!
Det er din egen svagheds snarer, som styrter dig,
din egen styrkes magt, som højner dig.
Det er enden på din styrkes og svagheds strid,
som afgør, om sejren bliver himmel eller helved.

Her følger et lille eksempel på naturlyrik i prosa, som passede godt til min
sindsstemning på den tid:

Stemning

Regnen faldt. Jorden var mørk af væde. Vinden greb regnen og førte den ind
over marker, enge og skove. Alt lå som indhyllet i et mørkt og tungt slør, der
lod én ane livets hemmelighedsfuldhed. Naturen holdt sit åndedræt, det var
som om den hvert øjeblik kun ventede på at ånde befriet ud. Det lød som en
sagte sang af mange stemmer, der i næste nu kunne forvandle sig til et
mægtigt brus.

Det følgende digt er dog fra juli 1950, men viser at min ensomhedsfølelse og mangel på en at elske, stadigvæk prægede min personlige situation og livsholdning:

Sværmeri

Den sværmer ej
som ej sværme kan
for den som ene er
og ene var
og ingen har at sværme for
og sværme med
kan ingen sværmer være.

For sværmeri
det kræver jo
at man er - ikke en –
men to.

Dette år, altså 1949, skrev jeg også et lille essay, må man vel kalde det, som pludselig kom til mig i færdigstøbt form, da jeg en dag sad og tænkte tilbage på min første tid i København, efter at vi var kommet til storbyen fra det lille, fredelige og i sammenligning lyse Nakskov. Vi boede lige præcis et år, nemlig fra 1. april 1939 og til 1. april 1940, i det daværende Baggesensgade 26 C, stuen til højre, inde i første baggård, der var asfalteret. Men som omtalt under 1939 var der yderligere to baggårde, som hørte til ejendommen, nemlig anden og tredje baggård, der begge var belagt med brosten, og det er en af disse baggårde, der refereres til i den følgende tekst:

I den snavsede, stenbelagte baggård til en af de høje, skumle kaserne, som menneskene bruger til boliger, og hvor solens lys sjældent når ned, levede et lille menneskebarn sit liv. Her byggede han de luftkasteller, hans fattige og triste tilværelse tilskyndede ham til, og her så han for sig en tilværelse langt rigere, end den, hvori han var født.

Omkring sig havde den lille dreng fire høje, skumle mure, og ned fra disse snavsede mure stirrede række efter række af tomme vinduer, hvis uhygge af og til kunne få ham til at gyse.

Under sig havde han den stenbelagte jord, hvor små ukrudtplanter tittede frem mellem stenene, som ville de sige: "Se på os, vi lider samme triste skæbne som du!", - og dér højt oppe, hvor husmurene endte, hvælvede himlen sig. Baggården lå næsten altid i mørke, fordi solens lys ikke kunne nå derned for de høje mure, - og når solen engang imellem skinnede, kunne han oftest kun se dens lys på murenes øverste rande. Men det hændte også, at solen stod lige

oppe over baggården, så dens stråler nåede helt ned til drengen og ukrudtplanterne mellem stenene. Da kendte hans glæde ingen grænser, og med tårerne trillende ned over kinderne, løb han fra mur til mur og trykkede sine hænder imod dem og lod solen varme sine små fingre. Så jubede og sang det i ham af fryd og han gav sin jubel luft i glade toner, så væggene dirrede. Men med et stod han stille og tav og følte, at hænderne var blevet kolde. Han så op, solen var borte. Tilbage var kun ekkoet af hans egen glade sang. Mørket faldt på, men den lille dreng følte ingen lyst til at gå. Han blev siddende i baggårdens mørke og ønskede kun at komme derop, hvor himlen var blå og solen altid skinnede.

At det lille essay pludselig dukkede op i min bevidsthed, hang antagelig sammen med, at jeg året før, altså i 1948, havde haft en drejebog til en socialpsykologisk spillefilm i tankerne. Filmen skulle handle om en lille dreng og hans families omplantning fra provinsen til hovedstaden i slutningen af 1930'erne og begyndelsen af 1940'erne. Der var naturligvis tale om en delvis selvbiografisk skildring. Synopsen fik titlen Blomsten og stenbroen. Jeg tumlede med ideen i lang tid, men fik den aldrig nedskrevet som drejebog. Der var faktisk kun tale om øvelse i at udtænke en handling i filmisk form, som eventuelt ville have kunnet bruges, hvis ...

FILM I PAGT MED TIDEN

Man må nok konstatere, at mine filmideer dengang var i pagt med den seriøse del af tidens danske spillefilmproduktion, men selv følte jeg dog ikke, at jeg 'abede' efter, for ideerne var mere eller mindre udsprunget af mine egne personlige oplevelser og erfaringer.

Her i 1949 havde jeg også en anden og nok så seriøs idé til en højst dramatisk spillefilm om et af krigens ofre, en ca. 35-årig mentalt nedbrudt mands skyldfyldte genoplevelse af krigens meningsløse gru. Handlingen var henlagt til en af efterkrigstidens større tyske byer, som for en stor del lå i sodsværtede ruiner. Disse havde jeg dog kun set på film og fotos, men de mindede mig om indtrykket af den udbrændte Franske Skole på Frederiksberg Allé og gjorde et uhyggeligt og uudsletteligt indtryk på mig, for i fantasien forestillede jeg mig, at der havde boet levende mennesker i ejendommene, mennesker, mænd, kvinder og børn, som havde levet deres dagligliv stort set ganske som min familie og mig selv. Filmen skulle have titlen Og mørket faldt på ...

Filmens persongalleri og handling udformede jeg forholdsvis detaljeret i tankerne, men efter nogen tids forløb opgav jeg at arbejde videre med projektet, som jo desuden ikke havde nogen større muligheder for at lade sig realisere.

DET MAGISKE TAL 7

Endelig havde jeg også en plan til en social-psykologisk spillefilm med titlen Syvtallet, som skulle skildre en ung mands forsøg på at finde en mening med sig selv og tilværelsen. Titlen og begrebet "syvtallet" refererede dels til det redskab, som på den tid i reglen eller i hvert fald ofte blev brugt af københavnske klunsere, når disse gik rundt i gaderne og rodede i baggårdenes skraldespande, i håb om at finde genanvendelige ting og sager, der kunne sælges til de såkaldte produkthandlere. For ikke at risikere at komme til skade af glasskår eller andre skarpe genstande, brugte klunserne en halvlång jernstang, hvis ene yderste ende var bøjet vinkelret på den del af stangen, man holdt i, til at rode op i spandenes affald. Hvis man holdt jernstangen med det korte, vinkelret bøjede stykke op i luften, kunne den minde om et syvtal. Begrebet refererede dels også til det matematiske begreb "syvtallet", som hører til et af de tal, der gennem tiderne er blevet tillagt magiske og symbolske egenskaber.

I mystikkens numerologi er tallet 1 udtryk for grundlaget for alt, altså for Gud, og for dét hele, der udgøres af alle ting og hændelser. 2 er det første tal, der bryder med helheden, hvorved der dannes en modsætning, som også giver grundlag for splid og fjendskab. Tallet 2 ses derfor som Det Ondes (Slangens eller Djævelens) tal og Kvindens tal (Adam var først, Eva nr. 2). 3 er følgelig tallet, hvor modsætningerne (1 + 2) forenes i harmoni, hvor Gud for første gang manifesterer eller viser sig. 4-tallet er udtryk for, at alt eksisterer i fire dimensioner og er skabt af fire elementer: ild, luft, jord og vand. 5 er tallet for de fem sanser, og da det er summen af 1 (Gud) + 4 (stoffet), er det tallet for guddommeligt liv i den døde materie. 6 er et fuldkomment tal, fordi det er lig summen af sine divisorer mindre end det selv: $6 = 1 + 2 + 3$.

Og nu kommer det: Tallet 7 er sammensat af 3 (Guds manifestation) + 4 (verdens mål) og angiver derfor tidsrytmerne for det jordiske livs udvikling, f.eks. kvindens menstruationscyklus på 7×4 dage = 28 dage, og svangerskabet på 7×40 dage = 280 dage divideret med 30-31 dage (en måned) = 9 måneder. Syv er derfor sluttallet for enhver guddommelig udvikling, i Bibelen udtrykt ved de 6 skabelsesdage og den 7. dag som hviledagen. Deraf de 7 ugedage. 8-tallet er et tal højere end 7, og må derfor være udtryk for en ny begyndelse på et højere niveau, og 9 er tallet, der slutter kredsen og indleder en ny talrække, nemlig 10, 11, 12, 13 osv. til 19, hvorefter kredsløbet fortsættes på et endnu højere niveau, nemlig 20, 21, 22, 23 osv. osv. Men alt sammen selvfølgelig ren tankeleg.

Referencen til 7-tallet beroede i dette tilfælde på, at den unge mand i den planlagte film, "Syvtallet", grundlæggende var optaget af at finde ud af sig selv

og tilværelsen, som på det tidspunkt var et stort mysterium for ham. Det så meget des mere, som han ikke havde nogen religiøs tro at holde sig til, altså heller ikke den kristendom, som nogle af hans medmennesker og landsmænd var opflasket med. Selv var han opvokset i et hjem, hvor det kristne livssyn og de kristne værdier praktisk talt ikke spillede nogen rolle.

Lad det her skyndsomst blive tilføjet, at jeg personligt IKKE er tilhænger af nogen former for mystik eller overtro.

Men til den planlagte film, altså "Syvtallet", nåede jeg at påbegynde skrivningen af en synopsis, og fra denne vil jeg citere følgende:

"Det er sen aften. Nærbillede af et par bestøvlede fødder i stærkt løb hen ad en landevej. Det er en mand, som synes at være på flugt fra et eller andet. Pludselig smider manden sig ned i vejgrøften. Lyden af en tung bil høres nærme sig, og lyset fra nogle projektører fejer hen over landskabet.

Nærbillede af mandens ansigt, som et kort øjeblik oplyses af projektøren. Han synes at være i begyndelsen af tyverne. Lyden af det passerende motorkøretøj bliver efterhånden svagere og svagere.

Da lyden af bilen har tabt sig i det fjerne, rejser manden sig op og bliver stående, opmærksomt afventende. Stilheden forstyrres kun for et øjeblik af et tog, der passerer langt borte.

Manden begynder at gå ind over markerne og når frem til jernbanelinjen, som han derefter følger videre frem, indtil han kommer til en lille landstation. Stedet er kun oplyst af en enlig lampe over indgangen til ventesalen. Han stiller sig i skjul bag nogle togvogne, der står parkeret på et sidespor, og venter.

Noget efter vover han sig frem og går hen til hovedsporet, hvor han bøje sig ned og lægger øret til sporskinnen, for at lytte efter et tog, der eventuelt nærmer sig. I skinnen høres ganske svagt lyden af et tog, der nærmer sig. Manden går derefter tilbage til sit skjulested og afventer togets komme.

Snart efter lyder togets signal tæt ved stationen og toget kører hen og gør holdt udenfor stationen. Vognstammen består udelukkende af godsvogne. Konduktøren stiger ud og afleverer postsækken til stationsvagten. Derefter fløjters afgang og toget sætter i gang igen.

Idet nogle af de bageste godsvogne passerer forbi stedet, hvor den unge mand holder sig skjult, springer han frem og hopper op på et trinbræt og hager sig fast i et udvendigt håndtag på siden af godsvognen. Toget kører bort i natten.

Under kørslen forsøger den unge mand at få vognens skydedør op, og med en vis anstrengelse lykkes det, hvorefter han udmattet kravler ind i vognen og bliver liggende på gulvet, for at komme til kræfter. Han rejser sig kort efter og lukker skydedøren og sætter sig ned på gulvet.

Inde i vognen er der bælgmørkt. Kort efter rettes lyskeglen fra en lommelygte mod ham. Han dukker sig uvilkårligt og holder hånden skærmende op foran øjnene, for ikke at blive blændet af lyskeglen. I det samme lyder der en mandsstemme: "Halløj kammerat! Blev du bange! – Det ska' du såmænd ikke blive, for jeg er kuns en halvgammel stodder, der ikke gør en flue fortræd!" Manden retter herunder lyskeglen mod sig selv, idet han fortsætter med at sige: "Her ser du de sørgelige rester af fordums ungdom og skønhed!" Manden, som betegnede sig selv som stodder, viser sig at være omkring de halvtreds år, lille og spinkel, men med et ansigt furet af vind og vejr. Hans smil afslører, at han mangler adskillige tænder i munden, hvilket dog ikke forhindrer ham i at være begavet med en særegen form for humor og i at være et filosofisk gemyt."

Det ovenfor citerede uddrag af min synopsis til filmen "Syvtallet", må være nok til at give et indtryk af, hvor jeg ville hen med indholdet og handlingen. Det skal dog lige tilføjes, dels at toget er på vej mod København, og dels, at den ovenfor nævnte halvgamle stodder har tæt forbindelse til klunsermiljøet i samme by, mere præcis til en af dennes noget skumle gader, hvor man ikke tager det så nøje med, hvad der er tyvekoster eller hælervarer. Her ligger der blandt andet en klunserbutik i en lav kælder, og butikkens ejer viser sig at være en stor og kraftig mand, iklædt gammelt og krøllet tøj, som han ser ud til også at sove i, og som sjældent eller aldrig har været af kroppen og er blevet vasket. Det gælder også manden selv, hvis ansigt er fedladent, ubarberet og sortsmudsket.

Da hovedpersonen, den yngre mand, står uden bolig, arbejde og ingen penge har på lommen, lader han sig friste til at tage med stodderen hen til den nævnte gade og kælderbutik. Her gør den lidt sleske ejer ham det klart, at der er penge at tjene ved at blive såkaldt "klunser", et tilbud, den yngre mand tager imod, om end med nogen tøven. Men da han må erkende, at han på stående fod ikke har andre muligheder eller udsigter, lader han sig hverve som klunser, eller med mere velklingende ord, som "Spildindsamler" med aspirationer om med tiden at blive slået til "Ridder af Syvtallet".

(Fortsættes og afsluttes i afsnit 80)